

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 26.04.2000
COM(2000) 247 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Υπάρχει επείγουσα ανάγκη επανεξέτασης των δεσμεύσεων τόσο της Κοινότητας όσο και των κρατών μελών για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης με εντονότερο τρόπο. Αυτό αποκτά μεγαλύτερη ακόμη σημασία αν ληφθεί υπόψη η συμφωνία του Κυότο για τον περιορισμό των εκπομπών CO₂, για την οποία η βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση θα παίζει ουσιαστικό ρόλο για την επίτευξη του κοινοτικού στόχου, με οικονομικό τρόπο. Εκτός από σημαντικές θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση θα καταστήσει πιο βιώσιμη την ενεργειακή πολιτική και την ασφάλεια του εφοδιασμού, αλλά θα προσφέρει και πολλά άλλα πλεονεκτήματα.

Υπολογίζεται σήμερα ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι δυνατότητες για βελτίωση των ενεργειακών αποδόσεων ξεπερνά το 18% της σημερινής ενεργειακής κατανάλωσης, αφού υπάρχουν ακόμα φραγμοί στην αγορά που παρακωλύουν την ικανοποιητική διάδοση της ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας και της ικανοποιητικής χρήσης ενέργειας. Οι προαναφερόμενες δυνατότητες αντιστοιχούν σε πάνω από 160 εκατ. toe, ή 1900 TWh, δηλαδή χονδρικά η συνολική τελική ζήτηση ενέργειας της Αυστρίας, του Βελγίου, της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ελλάδας και της Ολλανδίας μαζί.

Το Σχέδιο Δράσης που παρουσιάζεται παρακάτω παρουσιάζει πολιτικές και μέτρα που προτείνονται για την αναίρεση των εν λόγω φραγμών και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων. Αν ο προτεινόμενος ενδεικτικός στόχος βελτίωσης της ενεργειακής έντασης κατά ένα επιπλέον τοις εκατό το χρόνο πάνω από το προβλεπόμενο ετήσιο όριο, μπορέσει να επιτευχθεί, αυτό θα αντιπροσωπεύει τα δύο τρίτα των δυνατών εξοικονομήσεων μέχρι το 2010, αυτό δε θα σημαίνει εξοικονόμηση ενεργειακής κατανάλωσης πάνω από 100 εκατ. toe, δηλαδή αποφυγή εκπομπών CO₂ περίπου 200 Mt/χρόνο ή περίπου 40% της κοινοτικής δέσμευσης στο Κυότο¹. Η επίτευξη του κοινοτικού στόχου για τον διπλασιασμό της συμπαραγωγής στο 18% της κοινοτικής παραγωγής ηλεκτρισμού μέχρι το 2010, αναμένεται να οδηγήσει σε αποφυγή εκπομπών CO₂ πάνω από 65 Mt CO₂/χρόνο μέχρι 2010².

Τρεις ομάδες μηχανισμών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης προτείνονται παρακάτω:

- Μέτρα για την εντονότερη συμπερίληψη της ενεργειακής απόδοσης σε άλλες κοινοτικές μη ενεργειακές πολιτικές και προγράμματα, όπως η περιφερειακή και πολεοδομική πολιτική, η φορολογική πολιτική, και η τιμολογιακή πολιτική, κλπ.
- Μέτρα που εντείνουν και ισχυροποιούν άλλα τρέχοντα επιτυχή κοινοτικά μέτρα για την ενεργειακή απόδοση.
- Νέα κοινά και συντονισμένα μέτρα και πολιτικές.

¹ Βλέπε υποσημείωση 12, σ. 5.

² *European Cogeneration Review*, Ιούλιος 1999.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1.1 Εισαγωγή

Στην Απόφασή του για την ενεργειακή απόδοση, της 7ης Δεκεμβρίου 1998³ το Συμβούλιο καλούσε την Επιτροπή να προωθήσει το ταχύτερο δυνατό πρόταση ενός κατά προτεραιότητα Σχεδίου Δράσης για την ενεργειακή απόδοση. Το Συμβούλιο πρότεινε ορισμένα μέτρα, εξέταζε τα στοιχεία για τη συμβολή άλλων κοινοτικών πολιτικών στο θέμα της ενεργειακής απόδοσης, και δήλωνε ότι στο σχέδιο θα παρουσιάζονταν οι αρμοδιότητες της Κοινότητας και των κρατών μελών, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση και τα χρονοδιαγράμματα.

Η ίδια η απόφαση αποτελούσε απάντηση στην Ανακοίνωση της Επιτροπής για την ενεργειακή απόδοση⁴, με την οποία χαράσσονταν η κοινοτική στρατηγική για την ενεργειακή απόδοση. Το Συμβούλιο υποστήριξε τη στρατηγική αυτή και τον προτεινόμενο ενδεικτικό στόχο της Κοινότητας στο σύνολό τους, για περίπου 1% το χρόνο βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης⁵ μέχρι το έτος 2010, πάνω από ό,τι θα μπορούσε άλλως να επιτευχθεί. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε θετική γνώμη σε ό,τι αφορά την Ανακοίνωση, εκφράζοντας σαφώς την ανάγκη για μια νέα και εντονότερη δράση σε θέματα ενεργειακής απόδοσης, πρότεινε δε ως στόχο σχεδόν ένα τοις εκατό υψηλότερο ακόμη⁶.

Εκτός της απόφασης του Συμβουλίου και της γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναφέρεται παραπάνω, ελήφθησαν υπόψη οι γνώμες και οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, των κρατών μελών, της βιομηχανίας και άλλων παραγόντων. Πράγματι, μια σύσκεψη έλαβε χώρα με τα κράτη μέλη στις 14 Ιανουαρίου 1999 με ρητό στόχο να συλλεγούν περαιτέρω πληροφορίες για τα εθνικά προγράμματα και να ακουστούν απόψεις για το μελλοντικό σχήμα του Σχεδίου Δράσης. Στις 8-10 Νοεμβρίου 1999⁷ πραγματοποιήθηκε ένα συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση όπου συζητήθηκαν τεχνικά ζητήματα διαφόρων πολιτικών και μέτρων. Τα αποτελέσματα του συνεδρίου αυτού ελήφθησαν επίσης υπόψη στο παρόν.

Το Σχέδιο Δράσης, όπως εκτίθεται παρακάτω, πρέπει να εξετάζεται σε σχέση με το γενικότερο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής και της Απόφασης του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, που απετέλεσαν εύλογα βήματα στην όλη διαδικασία. Επιπλέον, το Σχέδιο Δράσης πρέπει να εξετάζεται στο ευρύτερο πλαίσιο της κοινοτικής ενεργειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής, μάλιστα δε και άλλων σχετικών κοινοτικών πολιτικών. Έχει αυτό

³ ΕΕ C 394/01 της 17.12.1998.

⁴ *Ενεργειακή απόδοση στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα – Για μια στρατηγική ορθολογικής χρήσης της ενέργειας*, COM(1998)246 τελικό, 29.4.1998.

⁵ Μεταβολές της ενεργειακής έντασης για την τελική ενεργειακή κατανάλωση αποτελούν έναν πρώτο και χονδρικό δείκτη μεταβολών της ενεργειακής απόδοσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ενεργειακή ένταση μπορεί επίσης να επηρεάζεται από τη θερμοκρασία και τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Ένας πιο ικανοποιητικός δείκτης είναι το γενικό άθροισμα των ενεργειακών καταναλώσεων όλων των τελικών χρηστών, διορθωμένο ως προς τη θερμοκρασία και ορισμένες δομικές δράσεις. Μια δέσμη τέτοιων δεικτών υπάρχει πρόθεση στην Eurostat να παρουσιαστεί επίσημα κατά τη διάρκεια του έτους 2000.

⁶ *Έκθεση Stockmann*, EK 228.977/τελικό, 25.02.1999 και *Απόφαση A4-0086/99*.

⁷ *Η διάσκεψη SAVE για μια ενεργειακά αποτελεσματική χιλιετία - Energy-efficient Millennium*, Graz, Αυστρία.

εκπονηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλει ουσιαστικά στην ενσωμάτωση των ενεργειακών και περιβαλλοντικών στόχων και σε άλλες πολιτικές⁸.

Η απόφαση του Συμβουλίου επιβεβαιώνει τη σημασία μιας στρατηγικής για την ενεργειακή απόδοση σε κοινοτικό επίπεδο και υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο που έχουν να διαδραματίσουν τα κράτη μέλη για την επιτυχή έκβαση της στρατηγικής αυτής. Το Σχέδιο Δράσης εγκύπτει επίσης στη διάκριση αρμοδιοτήτων μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών. Χρειάζεται να προστεθεί εδώ ότι στο Σχέδιο Δράσης δίδεται μεγάλη σημασία στις πολιτικές και τα προγράμματα των κρατών μελών στον εν λόγω τομέα, ορισμένα εκ των οποίων έχουν ήδη σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο.

1.2 Φραγμοί της αγοράς και νέες προσπάθειες προώθησης της ενεργειακής απόδοσης

Βασική προϋπόθεση για ένα σχέδιο δράσης ενεργειακής απόδοσης είναι ότι, ενώ οι δυνάμεις της αγοράς έχουν βαθμιαία βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση τα τελευταία χρόνια μπορεί και πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα. Παραμένουν μεγάλες οι δυνατότητες για περαιτέρω βελτιώσεις αν εκλείψουν ορισμένες δυσλειτουργίες και φραγμοί της αγοράς. Οι δυνατότητες αυτές υπολογίζεται σήμερα ότι ξεπερνούν το 18% της σημερινής ενεργειακής κατανάλωσης⁹. Υπάρχουν πολιτικές και μέτρα τα οποία αν εφαρμοστούν θα συμβάλλουν στην αναίρεση των εμποδίων και θα οδηγήσουν στην υλοποίηση των δυνατοτήτων, μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, περιορίζοντας σημαντικά τα επίπεδα της ενεργειακής έντασης και ελαττώνοντας τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Ούτε τα κοινοτικά μέτρα ούτε οι μέχρι σήμερα καταβληθείσες προσπάθειες των κρατών μελών, δεν κατάφεραν να ξεπεράσουν όλα τα υπάρχοντα εμπόδια για την προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης. Οι **τιμές ενέργειας**, για παράδειγμα, ακόμη δεν αντικατοπτρίζουν ικανοποιητικά το ενεργειακό κόστος· **η έλλειψη ή και η ατελής πληροφόρηση** συχνά δυσχεραίνουν τη χρησιμοποίηση οικονομικότερης και αποδοτικότερης ενεργειακά τεχνολογίας. Υπάρχουν επίσης αρκετοί **θεσμικοί και νομικοί φραγμοί** που παρακωλύουν την επίτευξη βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης. Παράδειγμα αποτελεί η συνεχής πρακτική πώλησης ενέργειας υπό μορφή κιλοβατώρας (kWh) αντί να υποστηριχτεί η αποτελεσματική θέρμανση, ψύξη, φωτισμός και ηλεκτρισμός, πράγματα τα οποία στην πράξη επιθυμεί ο καταναλωτής ενέργειας. Υπάρχουν επίσης πολλοί διαφορετικοί τύποι **τεχνικών εμποδίων** για την ενεργειακή απόδοση περιλαμβανομένης και της έλλειψης εναρμονισμένων και τυποποιημένων στοιχείων. Υπάρχουν ακόμη και οικονομικοί φραγμοί, όπως λόγω χάρη η ασκόπως σύντομη περίοδος απόσβεσης που επιδιώκεται για πολλές επενδύσεις προερχόμενες από τη ζήτηση, σε σύγκριση με εκείνες που στρέφονται στην παραγωγή ενέργειας.

1.3 Οι στόχοι του Σχεδίου Δράσης

Οι μηχανισμοί για την αναίρεση των εμπορικών φραγμών που θα επιτρέψουν τις δυνάμεις της αγοράς να λειτουργήσουν αποτελεσματικά για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Περιγράφονται σε συντομία στο Σχέδιο Δράσης, εξετάστηκαν δε και σε προγενέστερα έγγραφα, όπως στην Ανακοίνωση της Επιτροπής του 1998¹⁰. Οι κύριοι στόχοι της Επιτροπής

⁸ *Strengthening Environmental Integration within Community Energy Policy*, COM(1998)571 της 14.10.1998.

⁹ MURE model estimation, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάρτιος 1998.

¹⁰ COM(1998)246 τελικό, 29.4.1998, *Op.cit.*

με την παρουσίαση του Σχεδίου Δράσης για την ενεργειακή απόδοση μπορούν να ανακεφαλαιωθούν ως εξής :

- Να επικεντρωθεί και πάλι η προσοχή στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και στην ενεργοποίηση των διαφόρων παραγόντων της αγοράς.
- Να υποστηριχθούν οι κοινές και συνδυασμένες πολιτικές και δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, υπό το φως της συμφωνίας του Κυότο, ώστε να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 8% στη χρονική περίοδο 2008-2010, και να επιτευχθούν άλλοι κοινοτικοί ενεργειακοί στόχοι, όπως λ.χ. αυτοί του *Ευρωπαϊκού Προγράμματος για τις κλιματικές μεταβολές*¹¹
- Να διευκρινιστούν οι ρόλοι, οι σχετικές δαπάνες και τα χρονοδιαγράμματα της Κοινότητας και των κρατών μελών.
- Να αξιοποιηθούν όσο γίνεται καλύτερα οι προσφερόμενες δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με την επίτευξη του προτεινόμενου στόχου για μειωμένη ενεργειακή ένταση κατά 1% επιπλέον το χρόνο, σε σχέση με μια τάση business-as-usual, η οποία τώρα εκτιμάται ότι πλησιάζει το μηδέν. Αν ο στόχος επιτευχθεί, τότε καλύπτονται τα δύο τρίτα των προβλεπομένων δυνατοτήτων εξοικονόμησης, δηλ. 18% το χρόνο μέχρι το 2010. Αυτό συνεπάγεται την αποφυγή ενεργειακής κατανάλωσης πάνω από 100 Mtoe, την αποφυγή εκπομπών CO₂ 200 Mt το χρόνο ή περίπου το 40% της κοινοτικής δέσμευσης στο Κυότο¹². Αν επιτευχθεί και ο κοινοτικός στόχος για το διπλασιασμό της συμπαραγωγής σε ποσοστό 18% της κοινοτικής ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το 2010, υπολογίζεται ότι θα προκύψει πρόσθετη αποφυγή εκπομπών CO₂ πάνω από 65 Mt CO₂ το χρόνο, μέχρι το έτος 2010¹³.
- Να συνειδητοποιηθεί καλύτερα το γεγονός ότι, αν και ο στόχος του 1% βελτίωσης το χρόνο είναι φιλόδοξος, μπορεί ωστόσο να ξεπεραστεί εάν διατεθούν πρόσθετοι πόροι.
- Να τεθούν οι βάσεις για συνεχή βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με την προσφυγή στις δυνάμεις της αγοράς και στην αναμόρφωσή της με επιταχυνόμενη ανάπτυξη και διάδοση νέων ενεργειακά αποτελεσματικών τεχνολογιών.

1.4 Τρόπος εφαρμογής

Το Σχέδιο Δράσης που παρουσιάζεται παρακάτω αποτελεί ολοκληρωμένο πακέτο μέτρων που ενισχύονται αμοιβαία και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών στον τομέα αυτόν, χωρίς αλληλεπικάλυψη. Οι προτεινόμενες δράσεις είναι:

- Μέτρα σχεδιασμένα για την ενσωμάτωση της προβληματικής για την ενεργειακή απόδοση σε κοινοτικές πολιτικές και προγράμματα μη ενεργειακής φύσεως.
- Μέτρα για την ενίσχυση και επέκταση εν εξελίξει αποτελεσματικών πολιτικών και μέτρων για την ενέργεια, και

¹¹ Σχέδιο Ανακοίνωσης υπό συζήτηση στην Επιτροπή.

¹² Οι αριθμοί αυτοί βασίζονται σε ένταση κατανάλωσης άνθρακα 2,2 tn CO₂/toe 1996· 2,1 tn CO₂/toe το 2010. 3086 Mt εκπομπές CO₂ 1990 και 7% βασική αύξηση μέχρι το 2010. 50% πρωτογενή ενέργεια από ορυκτά καύσιμα 2010. Ο στόχος του Κυότο για -8% έξι αερίων θερμοκηπίου, σημαίνει αποφυγή απόρριψης 450 Mt CO₂.

¹³ *European Cogeneration Review*, Ιούλιος 1999, *Op.cit.*

– **Νέες πολιτικές και μέτρα.**

Πολλές από τις προτεινόμενες δράσεις εμπίπτουν στην κατηγορία των **ελευθέρων μέτρων**, συντονισμένων σε κοινοτικό επίπεδο. Σε άλλες περιπτώσεις, προτείνεται η **θέσπιση** της αναγκαίας νομοθεσίας, όπου κρίνεται απαραίτητο.

Το **πρόγραμμα SAVE** στους κόλπους του Προγράμματος Πλαισίου Ενέργεια, θα χρησιμοποιηθεί ως το κύριο συντονιστικό εργαλείο για το Σχέδιο Δράσης, τόσο ως βάση για τη χάραξη κοινών δράσεων όσο και για την προβολή μεθόδων εφαρμογής και αξιολόγησης σε κοινοτικό επίπεδο. Άλλα κοινοτικά προγράμματα, περιλαμβανομένου και του 5ου προγράμματος πλαισίου ΕΤΑ, είναι επίσης σημαντικά για την παρούσα διαδικασία.

Η **επιλογή** των μέτρων βασίζεται σε σχετικές οικονομικές δυνατότητες στους υπόψη τομείς, στη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα κόστους εφαρμογής των μέτρων και στις αναμενόμενες επιπτώσεις τους. Επειδή τα μέτρα αλληλοσυμπληρώνονται σημαντικό είναι να επιτευχθεί ο καλύτερος δυνατός συνδυασμός τους.

Το **χρονοδιάγραμμα** του Σχεδίου Δράσης καλύπτει βασικά την περίοδο μέχρι το 2010, πολλές από τις επιπτώσεις του θα μπορούν να αξιολογηθούν μέχρι τότε και πέρα από αυτό. Οι περισσότερες από τις δράσεις ωστόσο θα ξεκινήσουν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του παρόντος SAVE και άλλων τρεχόντων κοινοτικών προγραμμάτων, δηλ. μέχρι και το 2002.

Σχετικά με τους **διατιθέμενους πόρους**, στο Σχέδιο Δράσης εκτιμάται ότι οι σημερινοί προϋπολογισμοί των κοινοτικών προγραμμάτων, περιλαμβανομένου και του SAVE, θα διατηρηθούν τουλάχιστον στα σημερινά επίπεδα. Το ίδιο υποτίθεται για τους προϋπολογισμούς των προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης των κρατών μελών. Οι μετέπειτα αξιολογήσεις θα παράσχουν στοιχεία σχετικά με τη μελλοντική σκοπιμότητα ή άλλως πως των χρηματοδοτήσεων στον τομέα αυτόν, θα παρέχονται δε και συστάσεις για χρηματοδότηση στην εκπνοή τρέχοντων προγραμμάτων.

Ο **συντονισμός** των κοινοτικών πολιτικών και μέτρων μετά των κρατών μελών απαιτεί την πραγματοποίηση ευρέων διαβουλεύσεων. Θα πραγματοποιούνται συσκέψεις εμπειρογνομόνων καθώς επίσης και συσκέψεις υψηλού επιπέδου για θέματα και πολιτικές ενεργειακής απόδοσης σε τεχνική βάση. Θα εξετάζονται και αναλύονται οι στόχοι των κρατών μελών στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και της συμπαραγωγής ώστε να εκτιμηθεί ο βαθμός συμβολής τους στους γενικότερους κοινοτικούς στόχους.

Ο **έλεγχος και η αξιολόγηση** μέτρων, προγραμμάτων καθώς και του Σχεδίου Δράσης καθ'αυτού θα εκτελούνται σε τακτικά χρονικά διαστήματα. Κατά την εκπνοή της φάσης εφαρμογής του σχεδίου δράσης, θα αναλυθεί μια γενική ανασκόπηση υπό το φως της σημειωθείσας προόδου ώστε να αποφασιστούν τα περαιτέρω βήματα που πρέπει να πραγματοποιηθούν. Η εξέταση αυτή θα συντονιστεί με ανάλογες δράσης παρακολούθησης και αξιολόγησης που λαμβάνονται για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Περισσότερο λεπτομερή στοιχεία για τις πολιτικές και τα μέτρα που προτείνονται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, περιλαμβανομένων και χρονοδιαγραμμάτων, δαπανών, αναλύσεων επιπτώσεων και αρμοδιοτήτων θα ευρεθούν στο **παράρτημα 1**.

2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

2.1 Μέτρα για τη συμπερίληψη της ενεργειακής απόδοσης σε μη ενεργειακές πολιτικές και προγράμματα

Στο παρόν Σχέδιο Δράσης δίδεται γενική έμφαση στη συμπερίληψη της ενεργειακής απόδοσης και σε άλλα όργανα πολιτικής και προγράμματα μη ενεργειακής φύσεως, όπου υπάρχουν γνωστά πλεονεκτήματα κόστους, όταν αυτό είναι δυνατό, χωρίς να αλλοιώνεται σημαντικά η αρχική πρόθεση της πολιτικής ή του προγράμματος που αναφέρεται. Αυτό υπογραμμίστηκε στην Ανακοίνωση της Επιτροπής για την Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης¹⁴. Σε πολλές περιπτώσεις το θέμα της ενεργειακής απόδοσης δεν αντιμετωπίζεται σωστά σ' αυτές τις πολιτικές, λόγω αδυναμίας να συνδυαστεί αυτό με άλλους στόχους πολιτικής.

Η πολιτική μεταφορών είναι τομέας προτεραιότητας για το ζήτημα της ενεργειακής απόδοσης αφού οι μεταφορές καλύπτουν πάνω από το 30% της συνολικής τελικής ενεργειακής κατανάλωσης. Οι οδικές μεταφορές έχουν ιδιαίτερη σημασία αφού αντιπροσωπεύουν το 85% περίπου των συνολικών εκπομπών CO₂ από τις μεταφορές. Οι προτεραιότητες της πολιτικής -μη τεχνολογικής φύσεως - περιλαμβάνουν κίνητρα για την ανώτερη δυνατή πληρότητα επιβατών στα οχήματα, δημοσίων και ιδιωτικών, την προώθηση νέων και εναλλακτικών υποδομών και στη συνέχεια για το πέρασμα σε άλλους τρόπους μεταφοράς και τη χρήση άλλων μεταφορικών μέσων, τη διαχείριση εναλλακτικών προτάσεων για τις αεροπορικές μεταφορές, τη συμπλήρωση της εσωτερικής αγοράς στις σιδηροδρομικές μεταφορές και την αλλαγή νοοτροπίας σχετικά με την κινητικότητα των πολιτών. Επιδιώκεται μια πιο σαφής εντολή για την επιτάχυνση και διεύρυνση των εν λόγω εξελίξεων, μέσω προγραμμάτων παροχής κινήτρων, πιλοτικών δράσεων και δραστήριας συμμετοχής των κρατών μελών.

Για μια μοντέρνα *πολιτική επιχειρήσεων*, η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο επειδή η ενεργειακή απόδοση αποτελεί βασικό παράγοντα της ανταγωνιστικότητας πολλών βιομηχανικών κλάδων, αντιπροσωπεύει σημαντικό τμήμα του γενικότερου σχεδίου δράσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, το οποίο βρίσκεται υπό προπαρασκευή στον τομέα της πολιτικής για τις επιχειρήσεις. Η ανάπτυξη μηχανισμών αυτορρύθμισης και άλλων ρυθμίσεων, που συχνά αποδεικνύονται ως το καταλληλότερο μέσο για την επίτευξη προόδου, θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην εν λόγω διαδικασία. Όπου χρειάζεται να προταθούν κανονιστικά μέτρα, θα πραγματοποιείται πλήρης αξιολόγηση δαπανών και οφελειών οι δε κανονιστικές διατάξεις θα σχεδιαστούν κατά τρόπο ώστε να μην παρακωλύεται η λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Η Περιφερειακή και πολεοδομική πολιτική και τα προγράμματα, όπως το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, μπορούν να εμφανίσουν ενδεχομένως σημαντικό ενδιαφέρον για την ενεργειακή απόδοση τόσο στον τομέα του Στόχου 1 όσο και στον τομέα του Στόχου 2. Ο κανονισμός για τα διαρθρωτικά για τα ταμεία καθώς επίσης και ο κανονισμός για το περιφερειακό ταμείο και η οι οδηγίες για τα διαρθρωτικά ταμεία και ο συντονισμός τους με το ταμείο συνοχής υποστηρίζουν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά δίδουν προτεραιότητα στην προώθηση ενεργειακά αποτελεσματικού εξοπλισμού στις ΜΜΕ, στα νοικοκυριά και στα δημόσια κτίρια αλλά επίσης και στις επενδύσεις της βιομηχανίας σε τεχνολογίες μοντέρνες και ενεργειακά αποτελεσματικές, όπως π.χ. η συνδυασμένη παραγωγή Θέρμανσης και Ηλεκτρισμού (CHP). Με τα προαναφερόμενα μέτρα μπορούν να συνδυαστούν στενότερα και οι ελεύθερες

¹⁴ COM(1998)571 της 14.10.1998, *op. cit.*

συμωνίες, οι ενεργειακοί έλεγχοι, δράσεις επισήμανσης και ορθής πρακτικής στα κράτη μέλη. Η προτεινόμενη Πράσινη Βίβλος για την πολεοδομική πολιτική στον κλάδο των μεταφορών θα προσφέρει στοιχεία χρήσιμα για περαιτέρω πρωτοβουλίες.

Η φορολογική και τιμολογική πολιτική αποτελούν επίσης σημαντικό εργαλείο για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης. Η πρόταση της Επιτροπής για το φορολογικό¹⁵ σχετικά με τη διεύρυνση της ελάχιστης φορολογικής βάσης για ενεργειακά προϊόντα, είναι ένα παράδειγμα. Στην πρόταση προβλέπεται μια ελάχιστη βάση και ορισμένες φοροαπαλλαγές για επενδύσεις σε ζητήματα ενεργειακής απόδοσης. Τα μέτρα των κρατών μελών στον τομέα αυτόν είναι επίσης σημαντικά και η χρησιμοποίησή τους για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης πρέπει να ενθαρρύνεται. Προσεκτικά σχεδιασμένα τιμολογιακά πλαίσια για τη διάθεση και διανομή ενέργειας μπορούν επίσης να προαγάγουν την αποτελεσματική τελική χρήση και πρέπει επομένως να υποστηριχθούν.

Η διεθνής συνεργασία και οι προενταξιακές δράσεις είναι βασικά στοιχεία για βελτιωμένες ενεργειακές αποδόσεις μέσα και έξω από την Ένωση. Για παράδειγμα αναφέρονται τα εναρμονισμένα πρότυπα αποδόσεων για πολλά αγαθά και υπηρεσίες του διεθνούς εμπορίου. Για τις προς ένταξη χώρες η έγκαιρη συνεργασία μέσω Κοινοτικών προγραμμάτων, όπως το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο, το SAVE και το Synergy θα τις βοηθήσει να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους, να διαδώσουν την πληροφορία και την τεχνολογία. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη. Η εφαρμογή του πρωτοκόλλου για τον Χάρτη Ενέργειας σε θέματα ενεργειακής απόδοσης και σχετικών περιβαλλοντικών ζητημάτων μπορεί να διευκολύνει τη διαδικασία προσχώρησης και να συνδράμει τις χώρες ΚΑΚ. Η ενεργειακή απόδοση θα αποκτήσει αύξουσα σημασία στις σχέσεις της ΕΕ με τις αναπτυσσόμενες χώρες, με δράσεις - μεταξύ άλλων - εφαρμοζόμενες από κοινού οι οποίες προσφέρουν αυξημένες δυνατότητες δημιουργίας πίστωσης άνθρακα στις εν λόγω χώρες αφού θα δημιουργείται έντονη συνεργασία σε θέματα ΕΤΑ και με τη μεταφορά ενεργειακά αποτελεσματικών τεχνολογιών και υπηρεσιών. Είναι κρίσιμης σημασίας οι πρωτοβουλίες για τη διεθνή απελευθέρωση των αγορών, ειδικότερα στα πλαίσια ενός νέου πολυμερούς εμπορικού γύρου, για την ευρύτερη διάδοση αποτελεσματικών ενεργειακών τεχνολογιών σε όλο τον κόσμο.

Οι πολιτικές και τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο για το θέμα της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιβάλλεται η εντονότερη ολοκλήρωση και ο συντονισμός τους με τα κοινοτικά προγράμματα για να επιτευχθούν έτσι οι προτεινόμενοι στόχοι. Για τον λόγο αυτόν θα μελετηθούν οι πολιτικές και τα μέτρα των κρατών μελών, τα δε προγράμματα των κρατών μελών θα ελέγχονται σε τακτική βάση. Θα οργανωθούν σχετικά συνέδρια και τεχνικά σεμινάρια σε κανονικά χρονικά διαστήματα για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων των κρατών μελών καθώς και των πρωτοβουλιών της Κοινότητας, σε μια προσπάθεια συνεχούς επαναπροσδιορισμού των ρόλων για την εφαρμογή των εκάστοτε μέτρων. Περιληπτικός πίνακας πολιτικών και μέτρων των κρατών μελών στο **παράρτημα 2**. Ο πίνακας αυτός παρέχει ενδείξεις σχετικά με την συχνότητα των πιο συνηθισμένων κατηγοριών δράσεως.

Επιπλέον, οι στόχοι των κρατών μελών στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και της συμπαράγωγής θα εξετάζονται και αναλύονται σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Οι στόχοι αυτοί θα τίθενται σε ένα κοινό πλαίσιο παρακολούθησης, ώστε να αξιολογείται κατάλληλα η συμβολή τους στους γενικότερους κοινοτικούς στόχους.

¹⁵ COM(1997)30 τελικό.

2.2 Πρωτοβουλίες για την ενίσχυση και διεύρυνση εν εξελίξει επιτυχών πολιτικών και προγραμμάτων για την ενεργειακή απόδοση

Στα παρακάτω παρουσιάζονται σύντομες περιγραφές, σχέδια εφαρμογής και συμπληρωματικά μέτρα για ειδικά τρέχοντα προγράμματα σε όλους τους τομείς τελικής χρήσης. Οι πρωτοβουλίες αυτές έχουν σχεδιαστεί για να αλληλενισχύονται αμοιβαία, συνεπάγονται δε συνήθως τη δραστήρια συνεργασία του κράτους μέλους. Λεπτομερείς πληροφορίες για τα εν λόγω μέτρα, με περιγραφές και χρονοδιαγράμματα μεμονωμένων δράσεων, παρέχονται στο **παράρτημα 1**.

2.2.1 Λειτουργικές μεταφορές

Εάν δεν ληφθούν ενδεδειγμένα μέτρα, οι εκπομπές CO₂ από τις μεταφορές αναμένεται να αυξηθούν κατά 40% μεταξύ του 1990 και του 2010¹⁶. Παρά τις υπάρχουσες δυσκολίες για τον περιορισμό της ενεργειακής κατανάλωσης στον κλάδο των μεταφορών, με φορολογικά μέτρα, με δραστήρια πληροφόρηση και συναφή μέτρα, ευρίσκονται τώρα υπό εφαρμογή αρκετές φιλόδοξες πρωτοβουλίες της Κοινότητας και των κρατών μελών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, με κοινό στόχο την επίτευξη βιώσιμης κινητικότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέσπισε μια στρατηγική για το CO₂ και τα αυτοκίνητα, η οποία αποσκοπεί στον περιορισμό κατά το ένα τρίτο των μέσων εκπομπών CO₂ στα νέα αυτοκίνητα μεταξύ 2005 και 2010, σε σχέση προς τα νούμερα του 1995, με τη βοήθεια ελεύθερων συμφωνιών. Οι εν λόγω ελεύθερες συμφωνίες πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως και να παρακολουθούνται, να παρέχονται δε πρόσθετα κίνητρα για την επιτάχυνση του ρυθμού συμμόρφωσης. Τα μέτρα που παρουσιάστηκαν για τον κλάδο των μεταφορών περιλαμβάνουν περαιτέρω δράση στο ζήτημα της εξοικονόμησης καυσίμων στα οχήματα και βελτιωμένη τιμολογιακή πολιτική.

Μακροπρόθεσμος στόχος της ΕΕ, όπως εκφράζεται στο Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο είναι λιγότερες κατά 50% εκπομπές CO₂ ανά επιβάτη-χιλιόμετρο και ανά βάρος φορτίου-χιλιόμετρο. Πιο βραχυπρόθεσμα, στόχος είναι να εξοικονομηθεί ενέργεια σε ποσοστό 5 έως 10% ώστε να επιτευχθεί η συνολική μείωση των εκπομπών CO₂. Άλλοι τεχνικοί στόχοι περιλαμβάνουν τη βελτιωμένη χρησιμοποίηση καυσίμων υδρογονανθράκων και αυξημένη ανταγωνιστικότητα των εναλλακτικών καυσίμων στις μεταφορές. Για να επιτευχθεί ικανοποιητικός έλεγχος και να εντοπισθούν οι επιτυχείς πρακτικές στον τομέα της ολοκλήρωσης του περιβάλλοντος μέσα στις πολιτικές μεταφορών, δημιουργήθηκε ένας μηχανισμός μεταφορών και περιβάλλοντος (Transport and Environment Reporting Mechanism TERM). Μερικοί από τους δείκτες στους οποίους βασίζεται ο μηχανισμός αυτός αναφέρονται αμέσως ή εμμέσως στην ενεργειακή απόδοση. Επειδή ο μηχανισμός TERM έχει σχεδιαστεί για να λειτουργεί σε συνεχή βάση χρειάζεται να διευρυνθεί αλλά και να παρακολουθείται τακτικά.

2.2.2 Οι οικιακές συσκευές, εμπορικός και άλλου είδους εξοπλισμός τελικής χρήσης

- Σύστημα επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης

Για τις οικιακές συσκευές λειτουργεί για αρκετά χρόνια ένα **σύστημα επισήμανσης ΕΕ¹⁷**, σε μια προσπάθεια να αυξηθεί η ροή αντικειμενικών και σωστών πληροφοριακών στοιχείων για τον καταναλωτή. Τώρα το σύστημα αυτό πρόκειται να ενισχυθεί και να επεκταθεί ώστε να καλύπτονται όλες οι μεγάλες συσκευές και ο εγκατεστημένος εξοπλισμός, σε πλήρη συμμόρφωση με τις κοινοτικές σχετικές δεσμεύσεις στο ΠΟΕ.

¹⁶ COM(97)481 τελικό της 1.10.1997

¹⁷ 92/L 297/16, ΕΕ 13.10.1992.

Τον Σεπτέμβριο 1998 δημοσιεύτηκε μια μελέτη χρηματοδοτούμενη από το SAVE στην οποία αξιολογούνταν το σύστημα ενεργειακής επισήμανσης. Διαπιστώνονταν ότι ο βαθμός συμμόρφωσης ήταν σχετικά χαμηλός¹⁸. Παρά το γεγονός αυτό, το σήμα, όπου εμφανίζονταν έδειχνε να έχει αξιόλογο βάρος, αφού το ένα τρίτο των αγοραστών έλεγαν ότι το σήμα αυτό επηρέαζε την επιλογή τους στην αγορά ψυγείων και καταψυκτών. Η μελέτη αυτή θα αποτελέσει τη βάση της υπό κατάρτιση έκθεσης προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η επιτυχία του συστήματος επισήμανσης θα δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να ενεργοποιήσουν και εντείνουν τις προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση των συσκευών που ακόμη δεν επισημαίνονται ή επισημαίνονται ανεπαρκώς. Η εντατικότερη προώθηση του όλου συστήματος είναι αποφασιστικής σημασίας για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων του. Η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών των υπηρεσιών των κρατών μελών θα βελτιωθεί αν υπάρξει εντονότερη συνεργασία. Πρόσθετα μέτρα στήριξης (π.χ. δημόσιες τράπεζες δεδομένων για μοντέλα, επιδόσεις και τιμές) θα εφαρμοστούν είτε σε συμφωνία με τους κατασκευαστές είτε, ελλείψει αυτών, με την τροποποίηση της οδηγίας 92/75¹⁹. Για τους εξοπλισμούς γραφείων η Επιτροπή θα παρουσιάσει κατά το 2000 στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο κανονισμό με αντικείμενο την εφαρμογή του συστήματος επισήμανσης Energy Star, με βάση τα πορίσματα μιας συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Το ενεργειακό σήμα θα συντονίζεται στενά με το κοινοτικό σύστημα οικο-σήματος, το οποίο λειτουργεί σε εθελούσια βάση και κατά τρόπο επιλεκτικό που ήδη εφαρμόζεται σε ορισμένες οικιακές συσκευές, όπως στα ηλεκτρικά πλυντήρια και τα ψυγεία, οικοσήμα το οποίο εκχωρείται μόνο στα προϊόντα εκείνα τα οποία τηρούν αυστηρές περιβαλλοντικές προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης και αυτής σχετικά με την ενεργειακή κατανάλωση.

- Ελεύθερες συμφωνίες και προδιαγραφές μίνιμουμ επιδόσεων

Ορισμένα κράτη μέλη και πολλοί κατασκευαστές έδειξαν να προτιμούν τις *ελεύθερες συμφωνίες* υπό μορφή ελευθέρων δεσμεύσεων για λογαριασμό και μεταξύ κατασκευαστών εξοπλισμού, αντί των νομοθετικών ρυθμίσεων. Τέτοιες συμφωνίες αναγνωρίζονται από την Επιτροπή (μεταξύ άλλων μέσω μιας Σύστασης) και έχουν τον ίδιο στόχο όπως οι υποχρεωτικές μίνιμουμ απαιτήσεις απόδοσης. Μετά από τη θέσπιση της οδηγίας για τα ψυγεία - "Refrigerator Directive" για υποχρεωτικές προδιαγραφές ενεργειακής απόδοσης (96/57/EK), οι ελεύθερες συμφωνίες έχουν γίνει ευρύτερα παραδεκτές και αποτελούν πρακτική επιλογή αντί της νομοθετικής ρύθμισης. Σήμερα δύο συμφωνίες τέτοιες έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης από την Επιτροπή με κατασκευαστές συσκευών: για τη μείωση των απωλειών σε φάση αναμονής των συσκευών τηλεόρασης και των βιντεοκασσετοφώνων και μια συμφωνία για τα ηλεκτρικά πλυντήρια. Στον εμπορικό και βιομηχανικό κλάδο δεν υπάρχει κάποιο σύστημα επισήμανσης και επομένως χρειάζονται εδώ υποχρεωτικές προδιαγραφές μίνιμουμ απόδοσης εκτός εάν συναφθούν παραδεκτές συμφωνίες με διαπραγμάτευση. Μεγάλος αριθμός συσκευών πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνιών με διαπραγμάτευση ή δεσμεύσεων. Περιλαμβάνονται εδώ οι θερμοσίφωνες, τα κλιματιστικά, πλυντήρια πιάτων, στεγνωτήρια, ηλεκτρικοί κινητήρες, αντλίες, ανεμιστήρες και εμπορικός εξοπλισμός ψύξης ενώ ευρίσκεται εν αναμονή μια ικανοποιητική επίλυση του ζητήματος της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις διαπραγματεύσεις. Θα παρουσιαστεί επίσης μια οδηγία πλαίσιο με την οποία θα ενθαρρύνονται οι ελεύθερες συμφωνίες και αν χρειαστεί θα διευκολυνθεί η θέσπιση

¹⁸ "Cool Labels" ECU, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης, 1998.

¹⁹ 92/L 297/16, ΕΕ, 13.10.1992, *op.cit.*

υποχρεωτικών προδιαγραφών μίνιμουμ απόδοσης επί τη βάση προκαθορισμένων οικονομικών κριτηρίων.

2.2.3 Βιομηχανία (Περιλαμβάνονται οι βιομηχανίες ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου)

- Μακροπρόθεσμες συμφωνίες στη βιομηχανία

Υπάρχουν μεγάλες δυνατότες εξοικονομήσεων που μπορούν να πραγματοποιηθούν με την άρση των τεχνικών εμποδίων στη βιομηχανία, με τη βοήθεια πρωτοκόλλων μίνιμουμ απόδοσης ή ισοδυνάμων συμφωνιών στις οποίες οι βιομηχανίες ακολουθούν κατευθυντήριες γραμμές για παραγωγικές μεθόδους αποτελεσματικές ως προς το κόστος και στην ενέργεια και μεθόδους παραγωγής. Με τη χρησιμοποίηση των ελέγχων επιδόσεων (bench-marking), οι **μακροπρόθεσμες συμφωνίες** οδήγησαν στη χρησιμοποίηση κινητήρων, συμπιεστών, αντλιών, ανεμιστήρων και άλλων ειδών εξοπλισμού με καλύτερες ενεργειακές επιδόσεις, αλλά και σε αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας. Αυτό έγινε σε εθνικό επίπεδο όπου ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν εν εξελίξει προγράμματα, περιλαμβανομένων και επιτυχών συμφωνιών με τη βιομηχανία. Η βιομηχανία των κρατών μελών ζήτησε μεγαλύτερη υποστήριξη και συντονισμό σε κοινοτικό επίπεδο πράγμα το οποίο θα γίνει τώρα. Συμφωνίες με τη βιομηχανία θα υποστηριχθούν και αξιοποιηθούν θα επεκταθεί για να περιλάβει τη χημική, χαλυβουργική βιομηχανία, τη βιομηχανία χαρτιού, την κλωστοϋφαντουργία και την τσιμεντοβιομηχανία καθώς και τη βιομηχανία διάθεσης ενέργειας, μετά από προπαρασκευαστικές σχετικά εργασίες. Επιπλέον θα εκπονηθεί μια ανακοίνωση της Επιτροπής στο θέμα του εναρμονισμού και του συντονισμού κρατών μελών και Κοινότητας για τις μακροπρόθεσμες συμφωνίες. Επιδιώκεται με αυτό η δημιουργία ενός εναρμονισμένου πλαισίου στο οποίο θα διευκολυνθούν οι διαπραγματεύσεις μέσα στην ΕΕ και θα ανοίξουν δυνατότητες παρεμβάσεων της βιομηχανίας. Αν μετά από αυτές τις πρωτοβολίες οι μακροπρόθεσμες συμφωνίες αποδειχθούν αναποτελεσματικές για την επίτευξη ουσιαστικών βελτιώσεων στην ενεργειακή απόδοση και στον περιορισμό των εκπομπών, τότε η Επιτροπή θα ξεκινήσει τον σχεδιασμό υποχρεωτικών στόχων ενεργειακής απόδοσης για συγκεκριμένες βιομηχανικές επιχειρήσεις.

- Συνδυασμένη παραγωγή θέρμανσης και ηλεκτρισμού (CHP)

Η χρήση συνδυασμένης θέρμανσης και ηλεκτρισμού (CHP) παρουσιάζει αυξημένες δυνατότητες για βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση και για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών συνεπειών. Θεωρείται επίσης ότι αποτελεί τομέα προτεραιότητας για πολλά κράτη μέλη. Η Ανακοίνωση για τη Συμπαράγωγή (COM(97)514 τελικό) παρουσιάζει τα υπάρχοντα εμπόδια και τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστηρίχθηκε δε από κράτη μέλη τον Δεκέμβριο 1997 υπό μορφή Απόφασης του Συμβουλίου²⁰. Οι συνέπειες της απελευθέρωσης της ενεργειακής αγοράς επί του βαθμού διείσδυσης της συμπαράγωγής και ο σχεδιασμός βελτιωμένων μηχανισμών χρηματοδότησης θα τύχουν της δέουσας προσοχής όπως επίσης και η ΕΤΑ στον τομέα αυτόν. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στην πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση της οδηγίας του Συμβουλίου 88/609/ΕΟΚ σχετικά με τις ρυπογόνες εκπομπές μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης, ζητείται από τα νέα εργοστάσια παραγωγής να υιοθετήσουν την CHP, όπου αυτό είναι δυνατό, προβλέποντας ενδεχομένως και τη χρήση βιομάζας αλλά και την αποτελεσματική παραγωγή με βάση ορυκτά καύσιμα. Ο ευρύτερος κοινοτικός στόχος για την αύξηση της συμπαράγωγής στο 18% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρισμού στην ΕΕ μέχρι το 2010 θα επιδιωχθεί με πολλές πολιτικές και μέτρα στήριξης, συχνά δε σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Η επίτευξη του στόχου αυτού

²⁰ Απόφαση του Συμβουλίου της 8.12.1997.

αναμένεται να οδηγήσει στην αποφυγή εκπομπών CO₂ ύψους 65 Mt CO₂ το χρόνο, μέχρι το 2010²¹. Ορισμένα μέτρα θα αφορούν μεταξύ άλλων τα τεχνικής φύσεως εμπόδια καθώς και το κόστος που συνεπάγεται η σύνδεση με το δίκτυο.

- Υπηρεσίες ενεργειακής φύσεως προσφερόμενες από φορείς κοινής ωφελείας και ΜΜΕ

Η Επιτροπή διατηρεί τη γνώμη ότι υπάρχει ανάγκη να εντατικοποιηθεί ο ρόλος της βιομηχανίας παραγωγής ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, σε ό,τι αφορά την παροχή ενεργειακών και υπηρεσιών. Θα επιδιωχθεί επομένως η δέσμευση επιχειρήσεων κοινής ωφελείας και παροχής υπηρεσιών, σε εθελούσια βάση, ώστε να περιληφθεί και η ενεργειακή απόδοση στις προδιαγραφές επιδόσεων και σε άλλα συναφή προς την ενεργειακή απόδοση θέματα, ως μέρος των επιχειρησιακών τους στόχων, όταν αυτό ανταποκρίνεται σε συνήθη κριτήρια αποτελεσματικότητας του κόστους. Θα ενθαρρυνθεί επίσης η χρησιμοποίηση ορθολογικών τεχνικών σχεδιασμού. Οι προσπάθειες αυτές τείνουν προς την εξάλειψη των θεσμικών εμποδίων λόγω της μακράς πρακτικής όου πωλούνταν ενέργεια υπό μορφή KWh αντί να πωλείται αποτελεσματική θέρμανση, ψύξη, φωτισμός και κινητήρια δύναμη, όπως θα ήθελε ο καταναλωτής. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη διαχείριση βάσει ζήτησης με τη βοήθεια πιλοτικών σχεδίων και δράσεων διάδοσης των αποτελεσμάτων, στα πλαίσια του προγράμματος SAVE και άλλων κοινοτικών προγραμμάτων, ώστε να μπορεί να υπάρξει συγκριτική αποτίμηση μεταξύ επιλογών βάσει ζήτησης και επιλογών βάσει προσφοράς, σε ισότιμη οικονομική βάση. Θα υπογραμμίζονται οι επιπτώσεις από μια τέτοια δραστηριότητα επί των ΜΜΕ και άλλων μοντέρνων εταιρειών παροχής πολλαπλών υπηρεσιών στα πλαίσια αυτά. Η αξιοποίηση της πληροφορικής τεχνολογίας στην παροχή υπηρεσιών ενεργειακής και οιονεί ενεργειακής φύσεως υπηρεσιών θα αποτελέσει θέμα προτεραιότητας.

2.2.4 Κτίρια

- Μια τροποποιημένη οδηγία του Συμβουλίου (93/76/ΕΟΚ)

Η οδηγία του Συμβουλίου 93/76/ΕΟΚ, για τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης (SAVE), περιέχει έξι μέτρα που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη για να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και άλλων κλάδων τελικής χρήσης. Η οδηγία αυτή οδήγησε στην εισαγωγή επιτυχημένων προγραμμάτων σε πολλά κράτη μέλη ενώ σε μερικά τα αποτελέσματα ήταν αρκετά περιορισμένα.

Η οδηγία του Συμβουλίου 93/76/ΕΟΚ έχει δυνατότητες δυνατότητες να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση σημαντικά και να αποφύγει ή να περιορίσει εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα σε όλα τα κράτη μέλη, συμβάλλοντας στην εξάλειψη πολλών εμποδίων στον κλάδο της οικονομίας και σε άλλους κλάδους. Η ενίσχυση ορισμένων άρθρων της οδηγίας θα αναβαθμίσει τις επιπτώσεις της, προσφέροντας μεγαλύτερη ακρίβεια και πιο αυστηρές απαιτήσεις ελέγχου.

Η Επιτροπή προτίθεται να προτείνεται μια τροποποιημένη οδηγία με την οποία θα προσδιορίζονται σαφέστερα τα προτεινόμενα μέτρα και θα βελτιώνονται οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και οι διαδικασίες συμμόρφωσης. Αυτό θα συμβάλει στον καλύτερο συντονισμό και εναρμονισμό των προγραμμάτων τα οποία ωστόσο θα εξακολουθήσουν καταρχήν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η οδηγία θα επεκταθεί ώστε να καλύπτει τομείς όπως η θερμική μόνωση των ήδη υπαρχόντων κτιρίων, τον

²¹ *European Cogeneration Review*, Ιούλιος 1999.

εγκατεστημένο εξοπλισμό, τη γενικότερη πιστοποίηση και εκχώρηση αδειών εκμετάλλευσης. Προτείνεται επίσης να διευρυνθεί η οδηγία ώστε να καλύπτει τη μικρής κλίμακας χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στα κτίρια, τις επιδόσεις στις μεταφορές, τη CHP, τις ενεργειακές επιθεωρήσεις και διάφορα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης και Εγγύησης Αποτελεσμάτων

- Πρόσθετα μέτρα για τον οικοδομικό κλάδο

Οι οικοδομές καταναλώνουν το 70% της ενέργειας στην ΕΕ. Ο κλάδος της οικοδομής παρουσιάζει τις μεγαλύτερες δυνατότητες κατά κλάδο για βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση και μπορεί έτσι να επικεντρώσει σημαντικό ενδιαφέρον προς δράση. Μεταξύ των κυρίων κοινοτικών μέτρων για τον κλάδο της οικοδομής περιλαμβάνεται η οδηγία για τους λέβητες ("Boilers Directive") (92/42/ΕΟΚ), η οδηγία για τα κατασκευαστικά υλικά (89/106/ΕΟΚ) και τα άρθρα για την οικοδομή της εν ισχύ οδηγίας 93/76/ΕΟΚ. Πρέπει να αρθούν πολλά τεχνικά εμπόδια αφού εκπονούνται σε ευρύτερη κλίμακα προδιαγραφές και πρότυπα για τον κλάδο.

Πιλοτικά σχέδια και η Τροποποιημένη Οδηγία 93/76/ΕΟΚ προορίζονται να βοηθήσουν τα κράτη μέλη στο έργο τους για την εγκατάσταση και λειτουργία από εκπαιδευμένους τεχνικούς λειτουργικών "εγκατεστημένων συστημάτων" (θέρμανση, κλιματισμός και ζεστό νερό) και κτιριακών στοιχείων (παράθυρα), τεχνικούς που χρησιμοποιούν κατάλληλα εργαλεία στην εργασία τους. Επιπλέον, κατά την ανακαίνιση των υπάρχοντων κτιρίων τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να πλησιάζουν σε αυτά των νέων κτιρίων.

Τα μέτρα για την επίτευξη αποτελεσματικών εγκατεστημένων συστημάτων περιλαμβάνουν και ενημέρωση σε θέματα ορθής πρακτικής, επισήμανσης και εφαρμογής της σε τοπικά συστήματα ενημέρωσης, κρατικών προμηθειών καθώς και προσπάθειες για την αναβάθμιση πεπαλαιωμένων συστημάτων. Πρόκειται για ενημέρωση που θα παρέχει στον τελικό καταναλωτή εμπειρισταωμένες και αξιόπιστες συγκρίσεις επιδόσεων των ενεργειακών συστημάτων που προσφέρονται. Συμπεριλαμβάνεται επίσης η επέκταση της ενεργειακής πιστοποίησης των συστημάτων αυτών και η εκπαίδευση και η εξουσιοδότηση των αρμοδίων εγκαταστατών. Θα προταθούν πιλοτικά σχέδια για την κατασκευή εργαλείων σχεδιασμού καθώς και μελέτες για την επιλογή λειτουργικού εξοπλισμού και συστημάτων για τους αρχιτέκτονες, τους συμβούλους σε θέματα ενέργειας, κλπ. Δρομολογείται επίσης ένα πρόγραμμα της ΕΕ *Πράσινο Φως* (Green Light) για την υιοθέτηση οικονομικότερου φωτισμού και ορθής πρακτικής σε επαγγελματικά και δημόσια κτίρια.

Θα ληφθούν μέτρα ενθάρρυνσης των οικοδομικών επιχειρήσεων για να χρησιμοποιούν ολοκληρωμένα περιβαλλοντικά συστήματα διαχείρισης όπως το EMAS, ώστε να συμπεριλαμβάνουν συστηματικότερα θέματα περιβαλλοντικού προβληματισμού, όπως λόγω χάρη φύση των οικοδομικών υλικών και εξασφάλιση και βελτίωση των εν λόγω μέτρων παρακολούθησης και αξιολόγησης. Η αναθεώρηση του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1836/93 με τον οποίο επιτρέπεται η εθελούσια συμμετοχή των εταιρειών του βιομηχανικού κλάδου στο EMAS, κατά τη διάρκεια του έτους 2000, θα διευκολύνει τις εν λόγω προσπάθειες.

Οριζόντια μέτρα

2.2.5 Πολιτική έρευνας και τεχνολογίας

Η νέα τεχνολογία παίζει σημαντικό ρόλο σε ό,τι αφορά την ενεργειακή απόδοση δυνάμει του Πέμπτου Προγράμματος Πλαισίου ΕΤΑ. Θα χορηγηθούν 1.042 εκατομ. ευρώ μεταξύ 1999

και 2002 για την ενέργεια, εκ των οποίων περίπου τα 440 εκατομ. ευρώ θα αφορούν θέματα ενεργειακής απόδοσης, κυρίως για έρευνα και επίδειξη ενεργειακά αποτελεσματικών τεχνολογιών, από την πλευρά της ζήτησης (οικιακός και τριτογενής τομέας, βιομηχανία, μεταφορές), αλλά και επίσης επιχειρήσεις κοινής ωφελείας. Το ανανεωμένο ενδιαφέρον στα πλαίσια του Προγράμματος Ενέργειας για την εκπόνηση σχεδίων στο κάτω μέρος της αλυσίδας με τα οποία προωθείται η διείσδυση τεχνολογίας τελικής χρήσης στην αγορά, θα αποτελέσει βασικό στοιχείο της στρατηγικής για τη διάδοση της τεχνολογίας. Οι προσπάθειες αυτές θα συντονίζονται στενά με άλλες δραστηριότητες που προτείνονται παρακάτω. Η Ευρωπαϊκή Ενεργειακή ΕΤΑ για την ενεργειακή απόδοση θα αποκτήσει έτσι κρίσιμο ρόλο όχι μόνο βραχυπρόθεσμα αλλά και κυρίως μακροπρόθεσμα για την εφαρμογή βιώσιμων ενεργειακών συστημάτων.

2.2.6 Ενεργειακή απόδοση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο

Υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες εξοικονομήσεων που μπορούν να επιτευχθούν με ευρύτερη αποκέντρωση της ενεργειακής διαχείρισης και αυξημένη συνειδητοποίηση του κοινού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συμμετοχή εκλεγμένων αντιπροσώπων, μαζί με άλλους τοπικούς εταίρους, υποστηρίζοντας τη συγκρότηση υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης στις περιφέρειες, τα νησιά και τις πόλεις μέσω, μεταξύ άλλων, του προγράμματος SAVE. Οι υπηρεσίες αυτές θα αναλάβουν αυξημένες αρμοδιότητες όπως την ευρύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων των κοινοτικών μελετών και των μελετών των κρατών μελών, των πιλοτικών δράσεων και προγραμμάτων. Εγκαθίστανται επίσης δίκτυα των οποίων ρόλος είναι η προώθηση υπερεθνικής συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας· μεταξύ αυτών αναφέρονται το OPET's, FEDARENE, ENERGIE-CITES και το ISLENET.

2.2.7 Χρηματοδότηση τρίτων (TPF), Εγγύηση Αποτελεσμάτων και συναφή συστήματα

Η χρηματοδότηση τρίτων και συμβάσεις-μοντέλα προωθούνται τώρα στον δημόσιο τομέα των κρατών μελών, σε συμφωνία με την οδηγία 93/76/ΕΟΚ. Πολλά πιλοτικά σχέδια TPF έχουν δρομολογηθεί, ορισμένες φορές μάλιστα σε εντελώς εμπορική βάση. Το ίδιο ισχύει και για τα συστήματα Εγγύησης Αποτελεσμάτων. Χρειάζεται ωστόσο περαιτέρω δράση για να εδραιωθεί καλύτερα η αξιοπιστία και η βιωσιμότητά τους, χρειάζονται και άλλα επιπλέον χρηματοδοτικά σχήματα και εταιρείες προώθησης επενδύσεων ώστε να γίνει δυνατή η άρση των οικονομικών εμποδίων σε επενδύσεις που στοχεύουν την ενεργειακή απόδοση. Στην τροποποιημένη οδηγία 93/76, θα προταθούν δραστήρια μέτρα για την προωθημένη χρήση των εν λόγω μέσων, ενώ θα διερευνηθεί ενδεχομένως και η ενεργότερη εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στην αξιοποίηση των μέσων αυτών.

2.2.8 Δραστήρια διάδοση της πληροφορίας και επιμόρφωση

Σχεδιάζεται μια νέα εκστρατεία ενημέρωσης από την Κοινότητα, που θα επικεντρώνει την προσοχή των καταναλωτών και άλλων εμπλεκόμενων στο ζήτημα της ενεργειακής απόδοσης και τα πλεονεκτήματά της. Η εκστρατεία αυτή θα μεθοδευτεί σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και θα προβάλει τα αποτελέσματα των πρόσφατων προγραμμάτων και σχεδίων.

Θα επιδιωχθεί η εντατικότερη επιμόρφωση και πιστοποίηση σχετικά με την αξιοποίηση και εξυπηρέτηση της ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας. Αργότερα, θα εκπονηθούν προδιαγραφές ποιότητας για την επιμόρφωση και την πιστοποίηση.

Τα δεδομένα που προκύπτουν από δράσεις επισήμανσης, ελέγχου επιδόσεων, κατευθύνσεις ορθής πρακτικής και τα αποτελέσματα πιλοτικών δράσεων και μελετών που υποστηρίζονται

από κοινοτικά προγράμματα, θα καταστούν ευκολότερα προσιτά στους αρμόδιους παράγοντες και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδιαίτερα δε προσφεύγοντας αποφασιστικότερα στην πληροφορική τεχνολογία.

2.2.9 Αυξημένος έλεγχος και αξιολόγηση

Για να εφαρμοστούν οι πολιτικές, τα προγράμματα και τα μέτρα που τείνουν στην όσο το δυνατόν υψηλότερη απόδοση ενέργειας στο χαμηλότερο δυνατό κόστος, πρέπει να εκπονηθούν αποτελεσματικές και αξιόπιστες μέθοδοι ελέγχου και αξιολόγησης. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται αυξημένη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και άλλων οργανισμών ώστε να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων και η εναρμόνιση των χρησιμοποιούμενων μεθόδων. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση των προγραμμάτων των κρατών μελών και της Κοινότητας για ενεργειακή απόδοση πρέπει λοιπόν να ανασκοπείται με την προοπτική εναρμονισμού της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας. Η κοινοτικού επιπέδου δράση στον τομέα της ενεργειακής έντασης και ενεργειακής απόδοσης πρέπει να επιταχυνθεί με στόχο την ανάπτυξη μιας δέσμης κοινών εναρμονισμένων δεικτών για την Κοινότητα. Η Eurostat και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν στενά για την εκπόνηση δεικτών ενεργειακής απόδοσης. Η εργασία θα συντονιστεί με συναφείς δράσεις που εκτελούνται από την IEA, θα αξιοποιεί δε υπάρχουσες ήδη εργασίες που έχουν εκτελεσθεί στους κόλπους του προγράμματος SAVE. Θα γίνουν προσπάθειες για να μελετηθούν οι επιπτώσεις συγκεκριμένων πολιτικών και μέτρων για τις εκπομπές CO₂ με την χρήση αυτού και άλλων σχετικών μέσων. Θα δοθεί ακόμη ιδιαίτερη σημασία στις διεθνείς μεταβολές ενεργειακής έντασης.

Σε ό,τι αφορά τις αξιολογήσεις, το ίδιο το Σχέδιο Δράσης θα αξιολογείται σε τακτικά χρονικά διαστήματα σε συνδυασμό με προγραμματισμένες αξιολογήσεις του SAVE και του Προγράμματος Πλαισίου Ενέργεια.

2.3 Νέες πολιτικές και μέτρα

Παρουσιάζονται παρακάτω ορισμένες νέες πολιτικές και μέτρα. Πρόκειται για μέτρα που έχουν με επιτυχία εφαρμοστεί σε περιορισμένη κλίμακα σε μερικά κράτη μέλη. Μελέτες και πιλοτικές δράσεις αναφέρουν ότι προκύπτει προστιθέμενη αξία στην περίπτωση που δρομολογηθούν ευρύτερες, κοινοτικής κλίμακας, πρωτοβουλίες βασισμένες στις επιτυχίες που προαναφέρονται.

2.3.1 Κρατικές προμήθειες ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας τελικής χρήσης

Έχει καταδειχθεί σε μερικές χώρες, περιλαμβανομένων και ορισμένων κρατών μελών, ότι η ύπαρξη συντονισμένων κατευθυντηρίων γραμμών για τις **κρατικές προμήθειες**, καθώς και κανονισμοί και συμφωνίες με φορείς του δημόσιου τομέα αποτελούν αποτελεσματικό πλέγμα μέσων για την ικανοποιητικότερη χρήση και επίδειξη της ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας αλλά και για την ανάληψη ηγετικού ρόλου σχετικά. Τέτοιες κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να εφαρμοστούν από τα όργανα της ΕΕ αλλά και από τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις. Οι γραμμές αυτές μπορούν να καλύπτουν ουσιαστικά κάθε είδους εξοπλισμό που καταναλώνει ενέργεια, περιλαμβανομένων και των μεταφορικών οχημάτων. Αποσκοπείται να αναλάβουν οι δημόσιοι φορείς την καθοδήγηση στον τομέα δίνοντας το σωστό παράδειγμα σε ό,τι αφορά την ενεργειακή απόδοση και να χρησιμοποιήσουν τις προσφερόμενες δυνατότητες των κρατικών αγορών ώστε να ενταθεί η ζήτηση ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας. Το έργο αυτό θα συντονίζεται στενά με την κοινοτική διαχείριση του περιβάλλοντος και το κοινοτικό σύστημα ελέγχου (EMAS), με το κοινοτικό σύστημα εκχώρησης οικο-σήματος, με τις υπάρχουσες κατευθυντήριες γραμμές

και πρακτικές για κρατικές αγορές των κρατών μελών και με τις Κοινοτικές Ορθές Πρακτικές, όταν ετοιμαστούν. Θα λαμβάνονται επίσης υπόψη οι κανονισμοί κρατικών προμηθειών και οι κοινοτικές υποχρεώσεις στον ΠΟΕ. Θα ξεκινήσει σύντομα μελέτη των εν εξελίξει κρατικών προγραμμάτων προμηθειών ώστε να διατυπωθούν συστάσεις για τη δρομολόγηση ενός μεγάλου κοινοτικού πιλοτικού σχεδίου, με στόχο την εκπόνηση εναρμονισμένων κατευθυντηρίων γραμμών του κρατικού τομέα για τις κατασκευές, την αγορά, την ενοικίαση και συντήρηση ενεργειακά αποτελεσματικών και περιβαλλοντικά φιλικών κτιρίων και εξοπλισμών, περιλαμβανομένου και του τομέα μεταφορών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα ηγηθεί της αποστολής αυτής ξεκινώντας μια **πρωτοβουλία για τα δημόσια κτίρια**, για την κατασκευή λειτουργικών από ενεργειακή άποψη κτιρίων της Επιτροπής, πρωτοβουλία που θα συνοδευτεί από συστάσεις για άλλες συναφείς πρωτοβουλίες αναφορικά με τα κτίρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2.3.2 Προμήθεια τεχνολογίας αναπτυσσόμενης κατόπιν συνεργασίας

Η προμήθεια τεχνολογίας είναι ένα μέσο που χρησιμοποιείται για την εξειδίκευση και συγκέντρωση της ζήτησης σε θέματα νέων, ενεργειακά προηγμένων τεχνολογιών με τη βοήθεια μιας ενδεδειγμένης ανταγωνιστικής διαδικασίας διαγωνισμών. Η προμήθεια τεχνολογίας πρέπει να αποσκοπεί στη δημιουργία και εισαγωγή στην αγορά νέων προϊόντων με υψηλότερες απαιτήσεις ενεργειακών επιδόσεων από ό,τι τα αντίστοιχα στην αγορά προϊόντα. Η προμήθεια τεχνολογίας στο τρέχον πλαίσιο χρησιμοποιείται για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των παραγωγών και των καταναλωτών, ώστε να καταστεί η λειτουργία της αγοράς πιο εύρυθμη σε ό,τι αφορά τη συχνά παραμελούμενη σημασία της ενεργειακής απόδοσης. Τέτοιες ανταγωνιστικές προμήθειες αποδείχθηκε σε μερικά κράτη μέλη ότι προάγουν την αναδιάρθρωση της αγοράς αναφορικά με τους τύπους και τη διαθεσιμότητα ενεργειακά αποτελεσματικής τεχνολογίας η οποία και ζητείται αλλά και προσφέρεται. Τα αποτελέσματα τρεχόντων πιλοτικών σχεδίων και συζητήσεων με τα κράτη μέλη θα καθοδηγήσουν την επιλογή των ενδεδειγμένων τεχνολογικών τομέων που πρέπει να γίνουν αντικείμενο ενδιαφέροντος σε κοινοτικό επίπεδο. Θα συνεχιστούν οι προσπάθειες και οι επιδιώξεις για κοινές προμήθειες σε κοινοτικό επίπεδο και συντονισμένες προμήθειες των κρατών μελών, με ενδεχομένως αποκλίνουσες τεχνολογικές απαιτήσεις. Οι επιπτώσεις από τις προκύπτουσες τεχνολογικές εξελίξεις θα ενισχυθούν παραπέρα με τη χρησιμοποίηση κοινοτικών συστημάτων επισήμανσης, με ελεύθερες συμφωνίες, και με πρωτοβουλίες σε επίπεδο κρατικών προμηθειών και στον τομέα της ορθής πρακτικής.

2.3.3. Ενεργειακοί έλεγχοι στη βιομηχανία και στον τριτογενή τομέα

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει με επιτυχία προγράμματα ενεργειακού ελέγχου (auditing), με - αλλά και χωρίς - χρηματοδοτικά κίνητρα. Οι έλεγχοι αυτοί αποδείχθηκε ότι έχουν θετικά και μετρήσιμα αποτελέσματα επί των εκπομπών CO₂, επί της απασχόλησης και των ωφελειών που προσφέρουν στις ελεγχόμενες εταιρείες. Οι ενεργειακοί έλεγχοι παράγουν ακόμη μεγάλο αριθμό σημαντικών δεδομένων για την ενεργειακή κατανάλωση και τις ενεργειακές εξοικονομήσεις σε διάφορους βιομηχανικούς τομείς, στους διάφορους τύπους κτιρίων και στα τεχνικά συστήματα. Τα δεδομένα αυτά είναι συχνά δυσεύρετα με άλλους τρόπους.

Οι ενεργειακοί έλεγχοι στα κράτη μέλη περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα μεθόδων και αντικειμένων εργασίας. Ενεργειακοί έλεγχοι μπορεί να είναι είτε προκαταρκτικές μελέτες για τον εντοπισμό των τομέων εκείνων όπου πρέπει να εκτελεστεί παραπέρα και πιο εμπεριστατωμένος και στοχοθετημένος έλεγχος, είτε να είναι πλήρη πακέτα συντονισμένων μέτρων έτοιμων προς εφαρμογή. Σχεδιάζεται να εκπονηθεί μια μελέτη σχετικά με τους ενεργειακούς ελέγχους και τις δυνατότητες για την καλύτερη δυνατή αναπαραγωγή τους στην

ΕΕ, όπου θα περιλαμβάνεται και μια νέα και συνολική ανασκόπηση των δραστηριοτήτων των κρατών μελών στον τομέα αυτόν. Κατόπιν, θα προταθεί κάποια πρωτοβουλία σε κοινοτικό επίπεδο. Κύριοι τομείς ενδιαφέροντος είναι η βιομηχανία και ο τριτογενής τομέας όπου έχει δειχθεί ότι τέτοια μέτρα είναι και ρεαλιστικά και συμφέροντα από οικονομική άποψη. Θα ληφθούν επίσης υπόψη η μεθοδολογία και η προσέγγιση που προτείνονται στο EMAS.

2.3.4 Πρωτοβουλία Ορθής Πρακτικής

Έχουν εφαρμοστεί επιτυχημένα προγράμματα Ορθής Πρακτικής σε ορισμένα κράτη μέλη. Πραγματοποιήθηκε εξάλλου μια μελέτη σκοπιμότητας για να προσδιοριστεί η προστιθέμενη αξία τέτοιων δράσεων και οι δυνατότητες εφαρμογής τους σε κοινοτικό επίπεδο. Στη μελέτη εξετάζονταν οι πιθανές δομές για μεγαλύτερες εφαρμογές ορθής πρακτικής και οι ενδεχόμενες αλληλεπιδράσεις με τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνικές και ελέγχους επιδόσεων που έχουν αναπτυχθεί υπό την αιγίδα της οδηγίας: Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) και σε άλλα πλαίσια. Τώρα πρόκειται να μεθοδευτεί μια Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Ορθής Πρακτικής για την Ενεργειακή Απόδοση σε πλήρη συνεργασία με τα κράτη μέλη, ως ευρεία πιλοτική δράση στους κόλπους του προγράμματος SAVE. Το σχήμα αυτό θα προσφέρει το κατάλληλο κάδρο στους οικονομικούς παράγοντες και τους τελικούς χρήστες ως συνολική πηγή ανεξάρτητων και ευχερούς πρόσβασης συμβουλών, καθοδήγησης και επιμόρφωσης σε νέες τεχνολογίες και τεχνικές, θα κομίσει δε ουσιαστικά δεδομένα απαραίτητα για την ικανοποιητική λειτουργία των ενεργειακών αγορών και των αγορών ενεργειακής τεχνολογίας.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Τα μέτρα που παρατίθενται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, αν και φιλόδοξα, είναι ωστόσο ρεαλιστικά. Ενώ τα κράτη μέλη θα κληθούν να εφαρμόσουν πολλά στοιχεία του σχεδίου, είναι σαφές ότι εναπόκειται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να εκπονήσουν τη δέουσα εντολή εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου Δράσης προσφέροντας υποστήριξη σε αυτό και επιλέγοντας τις προτάσεις που αυτό περιέχει ως ζητήματα προτεραιότητας.

Είναι επίσης κρίσιμης σημασίας να υπάρξει συντονισμός των κοινοτικών πολιτικών και μέτρων με αυτά των κρατών μελών για την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου. Μετά από τις πρώτες συσκέψεις εμπειρογνομόνων σε θέματα πολιτικής και μέτρων για την ενεργειακή απόδοση που έγιναν τον Ιανουάριο του 1999, σχεδιάζονται και άλλες τέτοιες συσκέψεις για να βελτιωθεί ο συντονισμός των εθνικών και κοινοτικών δράσεων. Αυτές θα προσδώσουν μια νέα ώθηση και δέσμευση στο ζήτημα της ενεργειακής απόδοσης, θα επιτρέψουν την ανταλλαγή εμπειριών και θα θέσουν υπό παρακολούθηση τη σημειούμενη πρόοδο στην ΕΕ και στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ

Πολιτική Μεταφορών και Αποτελεσματικότητα Μεταφορών

Πρωτοβουλίες στον κλάδο των μεταφορών περιλαμβανομένης και της πολιτικής μεταφορών, με ολοκλήρωση και εναλλαγή υποδομών και τρόπων μεταφοράς, καθώς επίσης τεχνική ενεργειακή απόδοση. Για την περίοδο 2000-2002, οι δραστηριότητες του κλάδου μεταφορών προωθούν την ενεργειακή απόδοση περιλαμβάνουν νομοθετικά ζητήματα, ελεύθερες συμφωνίες και διάδοση της πληροφορίας καθώς επίσης και σχεδιασμό ολοκληρωμένων μεταφορών και χρήση γης, περιορισμό κίνησης ατομικών μηχανοκινήτων οχημάτων, τιμολόγια και ανάπτυξη υποδομών.

Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, επιπτώσεις, κλπ.)
α. Νομοθετικά μέτρα			
Πρόγραμμα Auto oil II	Υπό συζήτηση	Κοινοβούλιο, Συμβούλιο.	Κόστος σχετικών μελετών
<u>Επιβατικά αυτοκίνητα</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ελεύθερες συμφωνίες με την αυτοκινητοβιομηχανία. • Φορολογικά μέτρα • Ενημέρωση καταναλωτών, οδηγία επίσημησης οχημάτων 	έχει συναφθεί Υπό συζήτηση. Υπό συζήτηση.	Επιτροπή, Κοινοβούλιο, Συμβούλιο.	Κόστος για τη βιομηχανία: Ουδέν άμεσο κόστος.
Φορολογία ενεργειακών προϊόντων COM (97)30, 12.03.97	Υπό συζήτηση	Κοινοβούλιο, Συμβούλιο.	Δεν υπάρχουν
Λειτουργικές εσωτερικές μεταφορές σιδηροδρόμων <ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγια σιδηροδρομικών υποδομών, οδηγίες • Σχέση μεταξύ Κράτους και σιδηροδρόμων • Τεχνική εναρμόνιση και διαλειτουργικότητα 	Εν εξελίξει. 1999 1999	Επιτροπή Κοινοβούλιο, Συμβούλιο.	Ουδέν άμεσο κόστος.
γ. Άλλες δράσεις			
Στρατηγική Περιβαλλοντική Αξιολόγηση (SEA) του TEN-T*. Υπόψη η περιβαλλοντική βιωσιμότητα κατά την επιλογή των σχεδίων	Εν εξελίξει.	Επιτροπή.	
Global Navigation Satellite Systems (GNSS). Δορυφορ. συστ. πλοήγησης	Εν εξελίξει.	Επιτροπή.	
Ορθολογική τιμολόγηση των μέσων μεταφοράς	Επιτροπή.	(Ενσωμάτωση εξωτερικού κόστους)
Galileo.	Εν εξελίξει.	Επιτροπή.	
Πρόγραμμα PACT **.	Εν εξελίξει. (1998-2001).	Επιτροπή.	Προϋπολογισμός 1999: 6 εκατ. €
Υποστήριξη οχημάτων χαμηλής και μηδενικής εκπομπής	Εν εξελίξει.	Επιτροπή και κράτη μέλη.	πilotικές δράσεις.
Υποστήριξη ηλεκτρονικής τεχνολογίας στις μεταφορές	Εν εξελίξει.	Επιτροπή και κράτη μέλη.	πilotικές δράσεις.
Ανακοίνωση σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές και το περιβάλλον	1999.	Επιτροπή.	

* Trans European Network

** Pilotικές Δράσεις Συνδυασμένων Μεταφορών

Εξοπλισμός

Ο κλάδος εξοπλισμού παρακάτω καλύπτει την τελική χρήση ενέργειας στις κατοικίες, το εμπόριο, τη βιομηχανία και κατά μικρότερο ποσοστό στις μεταφορές. Σημαντικοί τομείς σχετικά είναι αυτοί των "λευκών" ειδών, του φωτισμού, του κτιριακού εξοπλισμού, των "φαιών" ειδών και ο περιφερικός εμπορικός και βιομηχανικός εξοπλισμός.

Τελικά, οι συνεχείς προσπάθειες της CEN και της CENELEC για τη βελτίωση της αναπαραγωγιμότητας και της επαναληψιμότητας των δοκιμασιών θα υποκατασταθούν από ενέργειες τείνουσες στη βελτιωμένη συνεργασία μεταξύ εργαστηρίων και στη συμβατότητα των αποτελεσμάτων τους.

Μεταξύ άλλων μέτρων, θα παρασχεθεί η κατάλληλη χρηματοδότηση για τη διενέργεια τεχνικο-οικονομικών αναλύσεων και την ανάθεση εντολής στους φορείς τυποποίησης για να εφαρμοστούν οι συμφωνίες αυτές.

Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, αποτελέσματα, κλπ.)
α. Γενικά			
Δημόσια τράπεζα δεδομένων με στοιχεία για την επισήμανση των συσκευών.	Συζητήσεις εν εξελίξει. Όριο τέλη 1999.	Επιτροπή.	100 χιλ.€ το χρόνο, κονδύλια για τράπεζα δεδομένων. Ενισχύονται οι επιπτώσεις της επισήμανσης
Κανονισμός του Συμβουλίου για τη θέσπιση ενός ελεύθερου προγράμματος επισήμανσης εξοπλισμού γραφείου, με χρήση του λογοτύπου Energy Star.	Διαπραγματεύσεις μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ εν εξελίξει· αναμένεται σύναψη συμφωνίας στις αρχές 2000.	Επιτροπή, Συμβούλιο. Κοινοβούλιο.	
Προμήθεια τεχνολογίας	Μετά από προμήθειες ΕΕ για ψυγεία/καταψύκτες, κινητήρες και φωτισμό, π.χ. προς εφαρμογή.	Επιτροπή, κράτη μέλη, βιομηχανία και οργανισμοί.	Βλ. επίσης τον πίνακα για τη βιομηχανία.
"Λευκά" είδη			
- Ψυγεία/καταψύκτες - Φάση 2: Επισήμανση. Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης (ή τροποποιημένη οδηγία 96/57)	Θέσπιση 2001; σε ισχύ 2002. Όριο 2002.	Επιτροπή.	Μελέτη καθ' οδόν.
-Πλυντήρια - Φάση 1 Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης. Φάση 2 Επισήμανση. (Υψηλά επίπεδα επιδόσεων.) Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης.	Συμφωνηθέντα: πρώτο επίπεδο σε ισχύ το 1998· δεύτερο επίπεδο σε ισχύ το 2000. Θέσπιση 2001, σε ισχύ 2002. Όριο 2003.	Επιτροπή.	Αποτέλεσμα 7 TWh. Εντολή (πλύση σε 40°C)· μελέτη καθ' οδόν (κονδύλια 250 χιλ. €).
-Πλυντήρια πιάτων Φάση 1- Συμφωνία κατόπιν διαπραγματεύσεων Φάση 2-Επισήμανση. (Υψηλά επίπεδα επιδόσεων.)	Όριο τέλη 1999. Θέσπιση 2003; σε ισχύ 2004.	Επιτροπή.	Μελέτη περατωθείσα Μελέτη 200 χιλ. €.
-Στεγνωτήρια συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης.	Όριο τέλη 2000.	Επιτροπή.	Μελέτη περατωθείσα
-Οικιακοί φούρνοι: Ηλεκτρικοί/αερίου Επισήμανση Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης (ηλεκτρισμός).	Θέσπιση 2000, σε ισχύ 2001. Θέσπιση 2001, σε ισχύ 2002. Όριο τέλη 2002.	Επιτροπή.	Μελέτη καθ' οδόν.
Φωτισμός			
-Επισήμανση λαμπτήρων Επέκταση της οδηγίας 98/12 σε μη καλυπτόμενους τύπους.	Προδιαγραφές μετρήσεων Θέσπιση 2000, σε ισχύ 2002.	Επιτροπή.	Πρόσθετο κόστος για εντολή (100 χιλ. €).
-Προτεινόμενη οδηγία για μηχανισμούς μπάλαστ.	Θέσπιση- πρώτο επίπεδο σε ισχύ το 2002.	Επιτροπή, Συμβούλιο Κοινοβούλιο.	Αποτέλεσμα 10 TWh.

-CFL: Ανταγωνισμός για αυξημένη διείσδυση στον οικιακό κλάδο, εκστρατεία.	2000.	Επιτροπή με την Eurelectric και δημόσιους φορείς.	Εθνικές υπηρεσίες ενέργειας σε ανταγωνισμό- συγκεκριμένα εξαρτήματα
Πρόγραμμα πράσινο φως'.	2000		Βλ. κτίρια
Εξοπλισμός κτιρίων			
-Παράθυρα	Μελέτη το 2000.	Επιτροπή	150 χιλ. € για μελέτη.
Εγκατεστημένος εξοπλισμός			
- Λεβητοστάσια Πληροφόρηση (οδηγία 92/75)	Θέσπιση 2000; σε ισχύ 2001.	Επιτροπή.	Κόστος μελέτης συστημάτων θέρμανσης (1999) 300 χιλ. €. Προδιαγραφές μετρήσεων, εντολή 100 χιλ. €.
-Θέρμανση νερού Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης. (ηλεκτρ.) Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης (αέριο). Πληροφόρηση (Οδηγία. 92/75) (ηλεκτρ. αέριο).	Όριο τέλη 1999. Όριο τέλη 2001. Θέσπιση – 2001.	Επιτροπή	Δεύτερη μελέτη καθ' οδόν. Αποτέλεσμα 2 TWh.
-Ατομικά κλιματιστικά: Επισήμανση. Συμφωνία κατόπιν διαπραγμάτευσης.	Θέσπιση 2000; Όριο τέλη 2000.	Επιτροπή.	Μελέτη καθ' οδόν. Εντολή 100 χιλ. €.
Φαιά είδη			
-Συσκευές τηλεόρασης και βιντεοκασετόφωνα (φάση αναμονής και φάση λειτουργίας). Συμφωνηθέντα: σε ισχύ αρχές 2000.	Συζητήσεις για επέκταση 1999-2000.	Επιτροπή.	Αποτέλεσμα 7 TWh.
-Άλλα καταναλωτικά ηλεκτρονικά (υψηλή πιστότητα-τροφοδοτικά, κλπ.).	Όριο 2000.	Επιτροπή.	
Εξοπλισμός εμπορικής και βιομηχανικής φύσεως			
Συμφωνίες για -Αυτόματες μηχανές πόλησης, φούρνους, πλυντήρια και στεγνωτήρια.	Όριο 2000.	Επιτροπή.	Μελέτη 1999.
Συμφωνίες για - Ηλεκτρικούς κινητήρες.	Όριο 2000.	Επιτροπή.	Μελέτη περατωθείσα
Συμφωνίες για - Αντλίες, αεροσυμπιεστές και βιομηχανικούς ανεμιστήρες.	Όριο μεταξύ τέλη 2000 και τέλη 2001.	Επιτροπή.	Μελέτες καθ' οδόν

Βιομηχανία (περιλαμβάνεται η βιομηχανία διάθεσης ηλεκτρισμού και φυσ. αερίου)

<p>Όλοι οι βιομηχανικοί τομείς, περιλαμβανομένου και του κλάδου ενεργειακής μετατροπής, περιλαμβάνονται στον κλάδο της βιομηχανίας. Περιλαμβάνονται επίσης όλες οι επιχειρήσεις ενεργειακής έντασης καθώς και εκείνες μικρής ενεργειακής έντασης. Εκτός από τις δράσεις διάδοσης της πληροφορίας και ορθής πρακτικής σημαντικά επίσης στοιχεία των προγραμμάτων βιομηχανικής ενεργειακής απόδοσης είναι και οι μακροπρόθεσμες συμφωνίες, οι έλεγχοι, η προμήθεια τεχνολογίας και καινοτόμα χρηματοδοτικά συστήματα.</p>			
Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, αποτελέσματα, κλπ.)
α. Προγράμματα			
Σχέδιο Ανακοίνωσης για μακροπρόθεσμες συμφωνίες.	Εκκίνηση 2000.	Επιτροπή, Συμβούλιο και Κοινοβούλιο.	Εφαρμογή σε συνεργασία με βιομηχανία κρατών μελών
Μακροπρόθεσμη συμφωνία σε επίπεδο ΕΕ με τη χημική βιομηχανία	Προς διαπραγμάτευση κατά το 2000.	Επιτροπή με κράτη μέλη και βιομηχανία.	Έπεται πιλοτικού σχεδίου/ μελέτης σκοπιμότητας (Κόστος 200 χιλ. €.)
Άλλες μακροπρόθεσμες συμφωνίες με τη χαλυβουργική βιομηχανία, τη βιομηχανία χαρτιού, τσιμέντου, την κλωστοϋφαντουργία και τις βιομηχανίες ενέργειας	Προς διαπραγμάτευση κατά το 2001-2002.	Επιτροπή με κράτη μέλη και βιομηχανία.	
Προώθηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Δεδομένων EuroDEEM (European Electric Motor System database) προς τους τελικούς χρήστες βιντεοκασετόφωνα, αντλίες, ανεμιστήρες και συμπιεστές	Πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του 2000.	Επιτροπή με κράτη μέλη.	600 χιλ € από το 4ο πρόγραμμα-πλαίσιο Ε&Α.
Προώθηση υπηρεσιών ενέργειας και συμφωνιών με τη βιομηχανία ηλεκτρισμού για την υιοθέτηση μέτρων αναθέρμανσης της ζήτησης	Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για ορθολογικές τεχνικές σχεδιασμού . COM (97)69 τελικό υποβλήθηκε.	Επιτροπή, Eurelectric και διάφορες εταιρείες ESI.	Κοινή μελέτη Επιτροπής/Eurelectric για υπηρεσίες ενέργειας- πιλοτικές δράσεις.
Αξιοποίηση των προμηθειών τεχνολογίας σε επίπεδο ΕΕ για προμήθειες εξοπλισμού.	Πιλοτικές δράσεις ΕΕ για προμήθειες 2000-2001.	Επιτροπή με κράτη μέλη και βιομηχανία.	Κόστος πιλοτικού σχεδίου / μελέτης σκοπιμότητας 300 χιλ. €).
Ενεργειακοί έλεγχοι: εξέταση και ανάλυση εκ μέρους κρατών μελών. Πιλοτικές δράσεις για συντονισμό και εναρμονισμό μεθόδων.	Μελέτη 2000. Κοινοτική πρωτοβουλία 2001.	Επιτροπή σε συνεργασία με κράτη μέλη, βιομηχανία, τριτογενή κλάδο.	Κόστος μελέτης 100 χιλ. €.
Χρηματοδότηση τρίτων και άλλα χρηματοδοτικά σχήματα.	Εξέταση και συνέχιση πιλοτικών μελετών 2000-2001. Έμφαση σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.	Επιτροπή, κράτη μέλη, βιομηχανία.	Γραφεία συμβούλων για επενδύσεις σε ζητήματα ενεργειακών επιδόσεων.
Βιομηχανικό Πρόγραμμα Ορθής Πρακτικής.	Πιλοτική δράση 2000.	Επιτροπή, κράτη μέλη, εθνικές υπηρεσίες, βιομηχανία.	Συντονισμός με EMAS, Οδηγία IPCC, κλπ. Βλ. κτίρια

Κτίρια

Τα κτίρια συμβάλλουν κατά μεγάλο ποσοστό στην κατανάλωση ενέργειας, εμφανίζουν δε σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας. Ωστόσο, με βάση την αρχή της επικουρικότητας, οι περισσότερες δράσεις αποτελούν καταρχήν αρμοδιότητα των κρατών μελών. Οι διάφορες δράσεις που περιγράφονται στον πίνακα αντιπροσωπεύουν τους κλάδους εκείνους όπου η προστιθέμενη αξία της δράσης σε κοινοτικό επίπεδο είναι η πλέον προφανής.			
Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, αποτελέσματα, κλπ.)
Μόνωση νέων κτιρίων. Διευρυμένες απαιτήσεις για την κάλυψη της θέρμανσης και άλλων εγκατεστημένων συστημάτων που επιτρέπουν τη χρήση ανανεώσιμων.	Ήδη στην 93/76/ΕΟΚ και σε εφαρμογή στα περισσότερα κράτη μέλη.	Κράτη μέλη, μερικά επιβάλλουν ήδη γενικά όρια κατανάλωσης ενέργειας	Οι απαιτήσεις αυτές μπορούν συχνά να είναι υψηλότερες. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Επιβολή προδιαγραφών απόδοσης κατά τη χορήγηση ή την ανανέωση αδειών (π.χ. για αλλαγές χρήσης, ή για άδειες εκτέλεσης βιομηχανικών εργασιών).	Μικρή εμπειρία στα κράτη μέλη.	Κράτη μέλη.	Προώθηση σε κράτη μέλη. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Προγράμματα ή κίνητρα για τη βελτίωση των μονώσεων σε υπάρχοντα κτίρια.	Πολλά κράτη μέλη ήδη τα εφαρμόζουν	Κράτη μέλη.	Πολύ μεγάλες δυνατότητες εξοικονομήσεων σε υπάρχοντα κτίρια. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Ενεργειακή πιστοποίηση - ήδη στην 93/76- να περιληφθεί ο εγκατεστημένος εξοπλισμός.	Υπάρχουν προγράμματα-μεγάλες δυνατότητες διεύθυνσης, κάλυψη π.χ. ΘΕΚ.	Κράτη μέλη.	Πρέπει να ενισχυθούν οι εν εξελίξει δράσεις. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Απαιτήσεις σε ό,τι αφορά εγκατεστημένα συστήματα, στους κανονισμούς δόμησης.	Θα ενθαρρυνθεί στα κράτη μέλη.	Κράτη μέλη.	Αποδόσεις στη θέρμανση και την ψύξη: στους κανονισμούς δόμησης. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Τακτικές επιθεωρήσεις λεβητοστασιών, συστημάτων θέρμανσης, κλιματισμού και θερμού ύδατος: ενθάρρυνση βελτιώσεων.	Στην υπάρχουσα οδηγία 93/76/ΕΟΚ για συστήματα θέρμανσης.	Κράτη μέλη.	Πρέπει να ενθαρρυνθεί η αντικατάσταση παλαιών δυσλειτουργούντων συστημάτων (20-30 ετών). <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Η διάταξη για 'τοπικά συστήματα ενημέρωσης' για εγκαταστάσεις και συσκευές.	Πιλοτικά σχέδια 2000.	Κράτη μέλη.	Να εφαρμοστεί από πεπειραμένους εγκαταστάτες-συνδέεται με την ενεργειακή επίσημανση εγκατεστημένων συστημάτων.
Επιμόρφωση και πιστοποίηση του προσωπικού εγκατάστασης. Χρηματοδότηση Τρίτων και Εγγύηση Αποτελεσμάτων.	Πιλοτικά σχέδια. Νέες συντονισμένες δράσεις υπό προπαρασκευή.	Κράτη μέλη.	Οδηγίες για εγκατάσταση ενεργειακών συστημάτων. <i>Τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ</i>
Κοινοτικό πρόγραμμα Πράσινο Φως για την προώθηση ενεργειακά οικονομικού φωτισμού και Ορθής Πρακτικής σε μεγάλα εμπορικά και δημόσια κτίρια. (Να ενσωματωθεί σε μια ευρύτερη κοινοτική πρωτοβουλία Ορθής Πρακτικής)	Για διευρυμένη συμμετοχή το 2000.	Επιτροπή σε συνεργασία με κράτη μέλη και υπηρεσίες αρμόδιες σε θέματα ενέργειας.	Κτίρια τριτογενή κλάδου. Κόστος 200 χιλ. € για τον καθορισμό 4ου Προγράμματος-Πλαισίου. Κόστος 200 χιλ. € του SAVE II για τη δοκιμή του προγράμματος το 1999.
Οδηγίες κρατικών αγορών για την αύξηση και επίδειξη της ενεργειακής απόδοσης.	Μελέτη 2000. Πιλοτική δράση 2001.	Επιτροπή, Συμβούλιο και Κοινοβούλιο.	Μελέτη και πιλοτική δράση, κόστος 300 χιλ. €. Χρειάζεται ευρεία συμμετοχή κρατών μελών.
Ορθή πρακτική στα κτίρια.	Πιλοτική δράση 2000.	Επιτροπή, εθνικές υπηρεσίες	Βλ. βιομηχανία.

Οριζόντια μέτρα

Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, αποτελέσματα, κλπ.)
Δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο	Συνεχιζόμενη επέκταση και χρησιμοποίηση υπηρεσιών και δικτύων 2000-2002.	Επιτροπή, κράτη μέλη και εθνικές και τοπικές αρχές	Ανοικτή πρόσβαση σε συνδεδεμένες χώρες.
Αυξημένη διάδοση της πληροφορίας	Εκστρατεία 2000-2002.	Επιτροπή, κράτη μέλη.	Έμφαση σε θέματα ενεργειακής απόδοσης της στρατηγικής εξοικονομήσεων.
Αυξημένος έλεγχος και αξιολόγηση.	Εναρμονισμένες μέθοδοι για έλεγχο της ενεργειακής απόδοσης και αξιολόγησης 2000-2002 και πέραν.	Επιτροπή, Συμβούλιο, Κοινοβούλιο, κράτη μέλη	Θα καλύπτει όλους τους κλάδους- μερική χρηματοδότηση από το πρόγραμμα SAVE.

CHP (Συνδυασμός θερμότητας ηλεκτρισμού - ΣΠΗΘ) - Συμπαράγωγή

Οι πρωτοβουλίες που προωθούν αυξημένη χρήση των εγκαταστάσεων CHP θα καλύπτουν φάσμα διαφόρων κλάδων, περιλαμβανομένης και της βιομηχανίας, του οικιακού και τριτογενή κλάδου, του ηλεκτρικού κλάδου και του κλάδου παραγωγής θερμότητας. Στόχος για την ευρύτερη χρησιμοποίηση CHP θα επιδιωχθεί μέσω νομοθετικών μέτρων, υψηλότερης προτεραιότητας στα προγράμματα και με ορισμένες άλλες δράσεις για καλύτερο συντονισμό των δραστηριοτήτων προώθησης, παρακολούθησης της αγοράς κλπ.

Ορισμός της δράσης	Τρέχουσα κατάσταση και χρονοδιάγραμμα	Δράση από	Σχόλια (χρηματοδότηση, αποτελέσματα, κλπ.)
α. Νομοθετικά μέτρα			
Οδηγία Μεγάλων Εγκαταστάσεων Καύσης. Προτεινόμενη τροπολογία της οδηγίας 88/609.	Υπό συζήτηση.	Κοινοβούλιο Συμβούλιο.	Κόστος μηδέν για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Μελέτες σκοπιμότητας. CHP: προτεραιότητα.
Κράτη μέλη για την προώθηση του CHP στη βιομηχανία μέσω εθνικών δράσεων.	Νέα πρόταση 2000.	Επιτροπή, Κράτη μέλη.	Κόστος μηδέν για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. <i>Ενδεχομένως με τροποποιημένη οδηγία 93/76/ΕΟΚ.</i>
Οδηγία 92/77 για τον ΦΠΑ. Άρθρο 12.3(β) σχετικά με τον ΦΠΑ στις πωλήσεις θερμότητας μέσω CHP.	Προτεινόμενη τροπολογία για μειωμένο ΦΠΑ στις πωλήσεις θερμότητας.	Επιτροπή.	Επιπτώσεις επί του εθνικού φορολογικού συστήματος.
Μεταρρύθμιση αγροτικής πολιτικής και παραγωγή βιομάζας προς χρήση στη CHP.	Προτάσεις υπό συζήτηση.	Επιτροπή.	Δεν υπάρχουν ακόμη υπολογισμοί κόστους.
β. Προγράμματα			
Σχέδια που προωθούν το CHP στη βιομηχανία, στον οικιακό και τριτογενή κλάδο, στον κλάδο ηλεκτρισμού και παραγωγής θερμότητας σε πολλά κοινοτικά και εθνικά προγράμματα.	Εν εξελίξει.	Επιτροπή, κράτη μέλη, οργανισμοί κρατών μελών	Περιλαμβάνεται το 5ο Πρόγραμμα Πλαίσιο και το Πρόγραμμα Πλαίσιο Ενέργεια (SAVE).
Αξιοποίηση Διαρθρωτικών Ταμείων. Προτάσεις κρατών μελών με βάση τροποποιημένους κανονισμούς.	Υπό συζήτηση 2000-2006.	Επιτροπή, κράτη μέλη.	
γ. Άλλες δράσεις			
Συντονισμός δράσεων της Επιτροπής σχετικά με το CHP. Ομάδα εργασίας ad hoc για ανταλλαγή πληροφοριών	Νέα πρωτοβουλία	Επιτροπή.	Ουδέν πρόσθετο κόστος.

Ομάδες παρακολούθησης για την εφαρμογή των οδηγιών 96/92 (εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού) και 98/30 (εσωτερική αγορά αερίου). Αναίρεση φραγμών του CHP.	Εν εξελίξει.	Επιτροπή, κράτη μέλη.	Ουδέν πρόσθετο κόστος.
Στατιστικές για το CHP (συλλογή δεδομένων). Παρακολούθηση της διείσδυσης του CHP στην ευρωπαϊκή ενεργειακή αγορά	Εν εξελίξει.	Επιτροπή, Eurostat.	0,1 εκατομ. €/έτος.
Γενικοί διευθυντές για την επιτροπή ενέργειας. Εθνικά προγράμματα για την προώθηση των συζητήσεων σχετικά με το CHP.	Θα προταθεί κατά το 2000.	Επιτροπή, Κράτη μέλη.	Ουδέν πρόσθετο κόστος.
Προώθηση του CHP μέσω δημοσίων πρωτοβουλιών και δράσεων προμήθειας τεχνολογίας.	Νέα πρωτοβουλία	Επιτροπή.	Πρέπει να εκπονηθεί προϋπολογισμός κόστους των μελετών και των πιλοτικών δράσεων.
Δράσεις που στηρίζουν διασυνοριακές στρατηγικές προώθησης του CHP σε περιφερειακό επίπεδο (εμπλοκή αρχών αρμοδίων για την ενέργεια, κοινής ωφελείας, παραγωγούς CHP κλπ.).	Νέα πρωτοβουλία	Επιτροπή, Κράτη μέλη και ενεργειακή βιομηχανία.	Κόστος πιλοτικών δράσεων

Παράρτημα 2. Πολιτικές και μέτρα των κρατών μελών για την ενεργειακή απόδοση²²

<i>Πολιτική ή μέτρα</i>	<i>Αριθμός πολιτικών ή μέτρων</i>
<u>Υποχρεωτικά</u> Νομοθεσία/Άδειες Προδιαγραφές Επισήμανση Μετρολογία Επιθεωρήσεις	24 εφαρμοσθέντα 68 εφαρμοσθέντα· 2 σχεδιαζόμενα 27 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 9 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 25 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο
<u>Σε ελεύθερη βάση</u> Τομεακές συμφωνίες Πιστοποίηση Προγράμματα	26 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 11 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 42 εφαρμοσθέντα· 2 σχεδιαζόμενα
<u>Οικονομικά κίνητρα</u> Επιχορηγήσεις Δάνεια Κίνητρα/έλεγχοι Φορολογικά μέτρα Προμήθειες Κίνητρα/ΤΡΦ Κοινωνικά και Ειδικά Ταμεία	72 εφαρμοσθέντα· 3 περατωθέντα 5 εφαρμοσθέντα 15 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 88 εφαρμοσθέντα 3 εφαρμοσθέν 1 εφαρμοσθέντα· 1 σχεδιαζόμενο 8 εφαρμοσθέντα
<u>Ενημέρωση</u> Τεχνικές οδηγίες Κέντρα πληροφοριών Σύμβουλοι Λογιστική ενέργειας Βραβεία Ενώσεις Επιμόρφωση	29 εφαρμοσθέντα 16 εφαρμοσθέντα 10 εφαρμοσθέντα 4 εφαρμοσθέντα· 2 σχεδιαζόμενα 4 εφαρμοσθέντα 6 εφαρμοσθέντα 10 εφαρμοσθέντα
Περιλαμβάνονται πολιτικές και μέτρα στη βιομηχανία, την κατοικία, τον τριτογενή τομέα και τον τομέα μεταφορών.	

²²

Λεπτομερείς πίνακες και αναλύσεις στην έκδοση: Member State κλπ. όπως βλέπετε.